

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนนำตักห้วยสวนพลู : การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
ผู้วิจัย	นางวาสนา ปุริโส
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดี โพธิ์วัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ ดร.สุรัตน์ ดวงชาทม
ปริญญา	ค.ด.(ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหาและความคาดหวังในการพัฒนาภาวะผู้นำครู และหาทางเลือกที่เหมาะสมกับการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนนำตักห้วยสวนพลู และ 2) พัฒนาภาวะผู้นำครูด้วยการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้โครงการเป็นสิ่งสอดแทรกหลัก ใช้หลักการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การเสริมพลังการทำงาน และกัลยาณมิตรนิเทศ เป็นสิ่งสอดแทรกเสริม มีการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงภาวะผู้นำครู การเรียนรู้ใหม่ในระดับบุคคล กลุ่มบุคคลและระดับโรงเรียน รวมทั้งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สองวงรอบ ผู้ร่วมวิจัยคือครูในโรงเรียนจำนวน 7 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบบันทึกรายวันแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำครู และแบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการดำเนินการร่วมกันตลอดวงรอบการวิจัย แล้วนำข้อมูลเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์เนื้อความและข้อมูลเชิงปริมาณใช้วิธีการทางสถิติเบื้องต้น

ผลการวิจัยพบว่า

1.สภาพปัจจุบัน ขาดการพัฒนาที่เป็นระบบในการใช้ภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน สภาพปัญหา ภาวะผู้นำครูในโรงเรียนยังอยู่ในระดับน้อย เป็นอุปสรรค ต่อการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดคุณภาพในภาพรวมของโรงเรียน ความคาดหวังในการพัฒนา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางบวก จากการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภาวะผู้นำครู ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู การเป็นแบบอย่างทางการสอน การมีส่วนร่วมในการพัฒนา

และด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทางเลือกของการพัฒนาใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ใช้โครงการเป็นสิ่งสอดแทรกหลัก ใช้หลักการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การเสริมพลังการทำงาน และกัลยาณมิตรนิเทศ

2. ผลการพัฒนาภาวะผู้นำครู มีดังนี้

2.1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีส่วนร่วมในการพัฒนา เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู และการเป็นแบบอย่างทางการสอน

2.2 ระดับบุคคล ครูมีความสามารถในการพัฒนาตนเองและเพื่อน การเป็นแบบอย่างทางการสอนที่สนองความต้องการของผู้เรียน มีส่วนร่วมในโครงการและเปิดใจยอมรับวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป และเต็มใจเป็นผู้ร่วมวิจัยเกิดความกระตือรือร้น โดยมุ่งการกระทำให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ เกิดการพัฒนาภาวะผู้นำครู

2.3 ระดับกลุ่ม ครูมีความสามารถในการนำ โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ไปปฏิบัติร่วมกันผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำและผู้ตามเพื่อสนองนโยบายของสถานศึกษาใน ลักษณะสื่อสารสองทางเป็นการให้อำนาจการเสริมพลังการทำงาน และมีการนิเทศ ติดตามแบบกัลยาณมิตร โดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ทำให้การนำโครงการไปปฏิบัติบรรลุ วัตถุประสงค์ทุกโครงการ ทำให้ผู้ร่วมวิจัยทุกคนเกิดการพัฒนาภาวะผู้นำครู

2.4 ระดับโรงเรียน ครูทุกคนมีการพัฒนาตนเองและเพื่อนจากการปฏิบัติ หน้าที่ตามบทบาทของครูตามความถนัดและความสนใจ จึงทำให้เกิดความร่วมมือ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนา ยอมรับและเปิดใจต่อสถานการณ์ที่ เปลี่ยนไป จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภาวะผู้นำอย่างเห็นได้ชัดเจน และเกิดการ ปฏิบัติที่ดีเลิศ

2.5 ผลที่เกิดขึ้นต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน คือครูใช้ภาวะผู้นำ ในการจัดการเรียนรู้จากโครงการต่างๆที่สนองความต้องการของผู้เรียน ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ทางบวก

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำครู , การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

TITLE Teachers Leadership Development in Namtok–Huay–Suanplu School
: Participatory Action Research

AUTHOR Wasana Puriso

ADVISORS Asst.Prof.Dr.Sawat Pothivat
Asst.Prof.Dr.Sikan Piantanyakorn
Dr.Surat Duangchatom

DEGREE Ed.D (Leadership in Educational Administration)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2015

ABSTRACT

The purposes of research were 1) To examine the past and current conditions, problems and expectations. The alternative approaches for developing teachers Leadership in Namtok– huay–suanplu School. 2) To developing Teachers Leadership by Participatory Action Research through projects, teachers development by school base, Empowerment and supervision are interventions, To examining changes teachers Leadership behaviors, New knowleged, person level, groups level, and school level.To changes positive learning behaviors of students.

The research were 2 cycle. 10 steps of participatory action research as follow were used 1) preparation 2) planning 3) acting 4) observing 5) reflecting 6) re–planning 7) re–acting 8) re–observing 9) re–reflecting, and 10) concussions. The research participants consisted of 7 teachers, and 4 key, The instruments were examining, written records , comprising personal journal, field notes, meeting , interview, observation, focus discussion group, Behavioral Assessment of Teacher Leadership, SWOT analysis, and data analysis. The research participants performed all together.

The findings were as follows:

1) The current problems and expectations for development teachers Leadership behavior were to changes 4 compositions. From projects were to

developing teachers Leadership (1) A Development teachers and friends are highest 2) A model of teaching are highest 3) A Development participants are highest. and 4) The changes Leadership are highest .

2) The participatory action research with to changes translation development teachers Leadership through projects of process. Teachers Leadership development by school base, empowerment, and supervision, New knowleged following

The individual

Participants was voluntarily, Active willing and enthusiastic.

The manager to support budgeting and material . Actions aimed at achieving the vision. To achieve norm of progress by the goal for teachers leadership . And the school has an established reputation.

Group level,

Teachers have ability to do projects. To practice teachers leaders and followers of the school policies Empowerment, , and monitoring by goodwill supervision,.

School level, Teachers involved leadership from to learn projects together. In performance of an aptitude and interest, making the cooperation. And good relationship with each other. Leadership is behavior change significantly. enables participants to work with everyone happy.

The best practices from participate learner is "RESORT SCHOOL” New knowledge, The researcher and participants were determine and mutually acceptable quality of participatory action research is WASANA MODEL " Positive behaviors of students to changes from the project by focusing on the learners.

Keyword : Teacher Leadership, Participatory Action Research